

Instytut Pamięci Narodowej - Białystok

<https://bialystok.ipn.gov.pl/pl1/aktualnosc/180153,100-rocznica-urodzin-podporucznika-Zbigniewa-Recki-ps-quot-Trzynastka-7-marca.html>
23.02.2024, 21:06

100. rocznica urodzin podporucznika Zbigniewa Recki ps. "Trzynastka" - 7 marca 2023

W czasach komunistycznego zniewolenia państwa propaganda próbowała wymazać Zbigniewa Reckę i podobnych mu bohaterów ze zbiorowej świadomości Polaków. Mimo to pamięć o nim przetrwała - pielęgnowana przez rzeszę patriotów, dla których pozostał symbolem wielkiego poświęcenia w walce o wolną Polskę (warto dodać, że 20 czerwca 2011 roku Rada Miasta Białegostoku nadała imię Zbigniewa Recki jednej z ulic na osiedlu Wygoda, jest on również patronem 2023 roku w Białymstoku).

Podporucznik Zbigniew Recko urodził się w Białymstoku 7 marca 1923 roku. Jego rodzinny dom stał na rogu ulicy Drewnianej i Bednarskiej. Od szesnastego roku życia był zdany tylko na siebie. Po zajęciu Białegostoku przez Niemców, doświadczył wywózki na roboty przymusowe do Bawarii. Gdy udało mu się wrócić do rodzinnego miasta, wstąpił w szeregi jednej z polskich konspiracyjnych organizacji niepodległościowych - Bojowej Organizacji „Wschód”. Po 1942 r. należał już do AK. Służąc w jej szeregach (w Kedywie) wielokrotnie brał udział w akcjach zbrojnych - tak przeciwko Niemcom, jak i sowietom, ale działalność niepodległościową zaczynał jako wywiadowca infiltrujący niemiecki aparat terroru. Mając zaledwie 19 lat był tłumaczem i wartownikiem w siedzibie białostockiego Gestapo (przy obecnej ulicy Sienkiewicza) i to właśnie praca w tym cieszącym się najgorszą sławą miejscu umożliwiła mu przeprowadzenie najgłośniejszej akcji, jaką było uwolnienie aresztowanych przez Gestapo oficerów Komendy Okręgu AK Białystok w nocy z 31 października na 1 listopada 1942 roku. 21 stycznia 1945 roku został zatrzymany przez Grupę Operacyjną NKWD-UB, ranny w klatkę piersiową, został osadzony w więzieniu w Białymstoku. W maju 1945 roku zbiegł w zbiorowej ucieczce więźniów, a niedługo potem został mianowany adiutantem komendanta Okręgu Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” Białystok podpułkownika Mariana (Marii Michała) Świtalskiego „Juhasa”. Zginął w walce z plutonem operacyjnym Milicji Obywatelskiej w okolicach Wysokiego Mazowieckiego 10 października 1946 roku. Przeżył zaledwie 23 lata.

rećko mini (Duży)